

מי האידיוט?

בשנים האחרונות של כהונתו עמד לצידו של מר רוזן בתפקיד היועץ המישפטי לממשלה, אדם מוכשר ופעלתני. גם הוא לא ניצל את תפקידו הרם כדי לתבוע בגלוי ובתוקף חקיקת חוקה בתקופת כהונתו. שמו היה האוזנר. לא האוזנר אחר. אותו האוזנר. אם כן, סבורים גם ה"ע", הא עדינו, שכה האזרחים הם אידיוטים.

משהו רקוב, רקוב מאד בממלכת הדמוקרטיה הישראלית, אם ראשי מיסלגותיה משוכנעים שהי בוחר המצוי הוא מטומטם. כי הדמוקרטיה מבוססת על האמונה ההפוכה. היא נותנת לכל אזרח במדינה את הזכות השווה לקבוע מי יעמוד בראש המדינה כארבע השנים הבאות, ומה תהיה מדיניותה.

אין הדמוקרטיה מניחה, כמובן, שכל בוחר הוא מומחה לכל עניין. אורח רגיל אינו יכול להבין את נפתולי הכלכלה הלאומית, את המהלכים הדיפלומטיים הגלויים והסמויים, את כל השיקולים במישור הערבי או הצבאי. לכל אלה דרושה התמחות רבה. ויידע ענייני. אולם הדמוקרטיה מבוססת על האמונה שיש האזרח הרגיל הוא אדם סביר, שיש לו אכזחה סבירה כלפי בנייארם, ותמיסה סבירה של הי בעיות הכלכליות.

הדמוקרטיה מתייחסת אל האזרחים כאל חברי-מוש" בעים בבית-המישפט, השומע את כל העדויות והטענות והגדרש להחליט, בסוף, על מי השכל הישר, אם הנאשם אשם או זכאי.

בקיצור, הדמוקרטיה אומרת: האזרח אינו גאון ואינו מומחה. אבל הוא אדם סביר. תן לו

אחד האנשים הציניים ביותר בארץ — אכרהם עופר. חזקה עליו שישכור אנשים ציניים כמוהו, כדי שינסחו את מודעותיו.

אלה מנסים למכור את המרכולת המסוקסקות של ה"ע עופר ושות' כשם שהם מוכרים נייר טואלס או קוטל"י יתושים.

לא איכפת לי שהם משקרים. לא איכפת לי שהם ציניים. אבל איכפת לי שהם חושבים את הכוח הישראלי לאידיוט גמור.

כאשר מקננת אמונה זו בלבם של נציגי המיפלגה הגדולה ביותר בארץ, מיפלגת השילטון, הרי זה דבר מדאיג מאד-מאד.

אבל אותה אמונה באה לידי ביטוי גם במודעות רוב שאר המיפלגות.

הנה קראתי מודעה של אחד מסלגי הליכוד הימני המתוכנן. בה הוא מגדיר את עצמו כ"אופוזיציה יחידה במדינה".

הפגל העיקרי של אותו ליכוד מכריז על עצמו כעל אלטרנטיבה למיפלגת השילטון.

אבל באותו גיליון של העיתון בו הופיעו מודעות אלה, נאמר שבישיבת המשאיוחמתן להקמת הליכוד התנהג ויכוח מר על חזקת

יש לי הפעם חידון בשבילך. מכיוון שאתה אדם אינטליגנטי, בוודאי לא התקשה בפיתרון. ובכן: ארבעה פסוקים, הגזורים ממודעת-בחירות של אחת השיטמות המתייצבות לבחירות בהסתדרות:

- הקטנת הפער והקלת המצוקה
- המשך המאבק על שכר ישראלי
- שילוב עובדים בהנהלות
- ריענון מתמיד של הנהגה

כל אשר עדיך לגלות הוא: איזו מיפלגה היא בעלת המודעה הזאת?

מכאן מראה שוהי מודעה אופוזיציונית. על כן יש להניח שהיא ניתנה על-ידי מיפלגה אסור-זיכונית. אבל איזו?

הליכוד הימני? נראה. הקטנת הפער, שכר ישראלי, שילוב עובדים. יכול להיות. הליכוד הימני מדבר על כל אלה, לפחות בתקופת בחירות.

אבל ריענון ההנהגה? בבית התלוי אין מזכירים את החבל. הנהגת חרות לא השתנתה בדור האחרון. קשה להאמין שמישהו ינסח מודעת-בחירות של הליכוד הימני בנוסח זה היבוי להתפרש כעלבון לבנין.

ל"ע? בקושי. חסר פסוק על איסור שביתות. רק"ח? לא ייתכן איזכור בלי "ההון המונופוליסטי הבינלאומי".

אם תמשך בדרך זו, חוששני שתגיע בסוף למסקנה שוהי מודעה של תנועת המרי.

אבל לא אפיל אותך בשת. אגלה לך מייד את פיתרון החידה: זוהי מודעת-בחירות של אמת, המערך עבודה-ימ"ם.

לא, אינך אשם בכך שלא העלית פיתרון זה על דעתך. רק אדם ציני יכול היה לנחש אותו. כי כל ארבעת הפסוקים הם עלבון גס לאינטליגנציה של הר קורא.

"הקטנת הפער והקלת המצוקה". איזה פער? איזו מצוקה?

עשרים שנה מסתרים לנו שרי המערך שאין מצוקה. הפער הולך ונעלם. כל הדיבורים על פער ומצוקה הם השמצות גסות, בדותות זדוניות של שמאלנים שפלים, שהשתלטו על הטלוויזיה והעיתונים.

"המשך המאבק על שכר ישראלי". זה מוזר עוד יותר.

מאבק של מי? נגד מי? בארץ אין חשך נקבע על-ידי המעבידים הפרטיים. הוא נקבע על-ידי שר-האוצר, שהוא המעביד הגדול ביותר במדינה. ועל-ידי הנהגת ההסתדרות, שהיא המעביד

דה השנייה בגודלה. שניהם מסתמכים על "מדיניות השכר", שעליה מחליטים ראשי ההסתדרות בתיאום עם נציגי הממשלה. גם אלה וגם אלה שייכים למערך.

מדובר על "המשך" המאבק. כלומר, מסתמכים על מאבק שכבר היה. אולם כל המאבקים הגדולים על השכר הישראלי בשנים האחרונות, ללא יוצא מן הכלל, היו נגד שר-האוצר (דווריס, רופאים, מהנדסים, מורים) או נגד המנהלים של מיטעלי ההסתדרות (ימאים, רופאי קופת חולים, שכירי התחבורה). השביתה ה"פרטית" היחידה

היתה במיפעלי המזון, שנהנו מתמיכת הממשלה. השכר הישראלי הופך לבלתי-ישראלי בגלל האינסולציה.

שהיא תוצאה של מדיניות הממשלה, בהנהגת המערך. "שילוב עובדים בהנהלות". זה בוודאי טוב.

אלא מה? המערך שולט שילטון מוחלט על רוב המיפעלים הגדולים במדינה — הממשלתיים וההסתדרותיים. מדוע אין הוא מגשים תביעה צודקת זו במיפעלים

אלה? "ריענון מתמיד של ההנהגה". זהו השוא. המערך התחנן על ברכיו שזקנה בת 75 תישאר בי ראש הנהגת המדינה לפחות עד גיל 79. בני 70 עדיין

מתנינים לתורם. הרבר היחיד שהמערך מתכוון לרענון הוא כפא מוז"ל ההסתדרות — שממנו עומדים להעפ את ירחק בני-אחרון, ושעליו מתכוננים להושב את ירוחם מש. אבל זה לא נאמר, כמובן, במודעה.

איני מזכיר את הדברים כדי להתווכח עם מנסח המודעה. עצם הרעיון הזה משפיל.

בראש מיטה הבחירות של המערך עומד

"ריענון מתמיד של הנהגה...": גולדה בפיתחת רפיח

את העיכרות הנכונות, תציג בפניו את הכריזות, וברוב המיקרים יגיע להחלטה סבירה.

מי שסבור שהאזרח המצוי הוא אידיוט, ושרובי רובם של הבוחרים הם מטומטמים גמורים — אינו יכול להיות דמוקרט.

מי שבטוח שהבוחר אינו מבחין בין ימינו ושמאלו, שאפשר להאכילו בכל לוקש המעליב את האינטליגנציה של ילד בן 6 — אינו יכול להיות דמוקרט.

הוא יכול להיות רק ציניקן, המשתמש כי סממנים החיצוניים של הדמוקרטיה להשגת מטרתיו האנוכיות.

אתה ממש רואה את מנסחי כל המודעות האלה, מימין ומשמאל, קורצים זה לזה מעל לספל קפה במינון, ואומרים זה לזה: "אתה חושב שהוצאת עבודה טובה? חכה עד שתראה את המודעה שאני הוצאתי!"

איני נואמין שהבוחר הוא אידיוט. לכן איני חושש שמא יאמין לכל המודעות האלה.

אבל אני חושש שמא ריח הציניות, הנדרף מהן, יעורר בו תגובה של גועל. הגועל מוביל לאדישות. האדישות מובילה להסתלקות האזרח מאחריותו האזרחית.

דווקא בדרך זו ישיגו העסקנים הציניים קשם. ציבור אדיש פונה גב לפוליטיקה, ויבידו בידי הציניקנים. הדמוקרטיה מתרוקנת מכל של בעלי-שררה עושה במדינה ככתור, והרי זהו הדבר שהם רצו.

ביסאית השרים, אם ייכנס הליכוד לממשלה הבאה.

הממשלה הבאה תורכב על-ידי המערך, ובראשה תעמוד גולדה מאיר. שום דבר שיקרה ביום הבחירות — חוץ מרעידת-אדמה או התפוצצות סצצה אטומית — לא ישנה עובדה זו.

מי שמחלק מראש את הכיסאות של הליכוד בממשלה הבאה, מתכוון לממשלה שבה יהווה הליכוד הימני שותף זוטרי למערך.

אפשרות זו קיימת, ומותר להתווכח מראש על חלוקת השלל. זה לגיטימי.

אבל מי שמסרםם באותה שעה מודעות על "אלטרנטיבה", "אופוזיציה יחידה", חושב אותך לאידיוט.

איני רוצה לקפח את הליברלים העצמאיים. זה לא יהיה צודק.

לפני כמה ימים שמעתי מפי גדעון האוזנר דרישה נמרצת לחקיקת חוקה. בהרצאה בפני המשפטנים יהודי דיים מרחבי העולם התמרמר האוזנר על כך שבמשך 25 שנים תמימות לא נחקקה חוקה כזאת בישראל.

והוא צודק בהחלט. זוהי באמת שעורריה. אלא מאי?

במרבית שנות קיום המדינה כיהן בתפקיד שר-המישפטים מנהיגה העליון של מיפלגת ה"ע — מר סינחס רוזן.

לא שמענו מעולם שמר רוזן נקף אצבע כדי לחוקק חוקה. הוא לא תבע אפילו לבטל את תקנות-החירום המנדטוריות, שהן חרפה למדינה.